

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 5 Mart 2025
Sayı: 1085

10/2488

Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kalkınma sürecinde olan ya da belirli bir düzeyde başarıya ulaşmış toplumlarda bu gelişmeyi ekonomik ve teknolojik ilerleme ile sürdürülebilir hale getirmenin temeli nitelikli insan kaynağı yetiştirmektir. Türkiye’de eğitilmiş, nitelikli, dünyadaki gelişmeleri takip eden ve kendini geliştiren gençlerimizden oluşturması gereken bu insan kaynağı siyasi, sosyal, ekonomik ve birçok farklı gerekçe ile yurtdışında yaşamayı ve çalışmayı tercih etmektedir. Türkiye Cumhuriyeti’nin geleceğini şekillendirecek bu genç ve parlak beyinlerin yurtdışına göçmesinin ardındaki sebeplerin tespit edilerek çözüm önerilerinin ortaya koyulması, konunun muhatabı kamu kurumları tarafından ortaya konacak politika ve eylem planlarının tespiti ve hızla hayata geçirilmesi, beyin göçünün engellenmesine yönelik çalışmaların yapılabilmesi ve ülkemizdeki gençlerin sorunlarının ortaya çıkarılması amacıyla Anayasa’nın 98, TBMM İktüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ve teklif ederiz. 03.03.2025

Saygılarımızla

Ali ÖZTUNÇ
K. M. A. M. M.

[Signature]

S. T. M.
Sözün Temsil
A. M. M.

Veddi GÜNDOĞDU
Kırklareli M. M.

[Signature]

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

[Signature]

[Signature]
[Signature]
[Signature]
[Signature]
[Signature]

GEREKÇE

Türkiye'nin en başarılı lise ve üniversitelerinden mezun olan ve kendi potansiyelini ülkesinde gerçekleştiremeyen başarılı gençlerimizin yurtdışına göç etmesinde son yıllarda büyük bir artış yaşanmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 26 Eylül 2024'te, 2021-2023 yıllarının "Yükseköğretim Beyin Göçü" rakamlarını paylaştığı araştırmaya göre lisans eğitimini Türkiye'de tamamlayıp, mezuniyet sonrasında yurt dışında uzun süreli ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının oranı 2015'te yüzde 1,6 iken, 2023'te, kadınlarda yüzde 1,6, erkeklerde yüzde 2,4'e yükselmiştir.

Araştırma kapsamında beyin göçü oranları incelendiğinde, en yüksek beyin göçü oranına sahip lisans programları sırasıyla, moleküler biyoloji ve genetik (yüzde 17,9), biyomühendislik (yüzde 10,2), işletme mühendisliği (yüzde 9,8), elektronik mühendisliği (yüzde 9,1), matematik mühendisliği (yüzde 8,9) ve bilgisayar mühendisliği (yüzde 8,4) olduğu görülmüştür. Gençlerimizin göç etmek için tercih ettikleri ilk beş ülke ise sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri (%21,4), Almanya (%17,5), Birleşik Krallık (%11,2), Hollanda (%6,9) ve %4,9 ile Kanada olmuştur.

Bu durum Türkiye'nin en başarılı liselerinin mezunları incelendiğinde çok daha vahim bir hal almıştır. 2024 yılında İstanbul Erkek Lisesi'nden mezun olan öğrencilerin yüzde 89,74'ü yurtdışına gitmiştir. Yine ülkemizin köklü ve başarılı okullarından biri olan Galatasaray Lisesi'nde yurtdışını tercih eden öğrenci sayısı 2020'de sadece 4 iken, bu sayı 2023'te 29'a ulaşmıştır. Bu alanda gençlerle yapılan görüşme ve anketler sonucunda 2020 yılında 18-29 yaş grubu gençlerle gerçekleştirilen araştırmalarda gençlerin %76'sının daha iyi bir gelecek için yurtdışında yaşamak, %64'ünün de başka ülke vatandaşlığı talebiyle Türkiye'yi terk etmeye hazır durumda olduğu görülmektedir.

Tüm araştırma ve çalışmalar Türkiye'nin en başarılı lise ve üniversitelerinde yurtdışına gidebilme potansiyeli olan gençlerin ve akademisyenlerin büyük oranının yurtdışına göç ettiğini göstermektedir. Genel toplamda üniversite öğrencileri arasında %2 civarında görülen beyin göçünün Boğaziçi, Bilkent, ODTÜ gibi üniversitelerimizde bilgisayar mühendisliği gibi bölümlerde %40 civarında olduğu bilinmektedir. Bu açıdan beyin göçünü siyasi sebepler ya da oy kaygısıyla yok saymak Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceğine karşı büyük bir risk taşımaktadır.

Bu kapsamda Türkiye'deki genç ve parlak beyinlerimizin yurtdışına göçmesinin ardındaki sebeplerin tespit edilerek çözüm önerilerinin ortaya koyulması, konunun muhatabı kamu kurumları tarafından ortaya konacak politika ve eylem planlarının tespiti ve hızla hayata geçirilmesi, beyin göçünün engellenmesine yönelik çalışmaların yapılabilmesi ve ülkemizin başarılı gençlerinin sorunlarının ortaya çıkarılması amacıyla, Anayasa'nın 98. maddesi ile TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1025 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
R. B. T. NALKAĞIÇLI	İzmir	
Nurhan Yontar	Tekirdağ	
Uğur Pınar	İzmir Mv.	
Ayhan BAKUT	Adana	
Mahmut TANIR	Samsun	
Seyit Torun	Ordu	
Suat Özgöçmen	İstanbul	
Veli Ağbaba	Malatya Mv.	
Jale Nur SÖLÜ	Erzurum Mv.	
Evrim Karaka	Aydın Mv.	
Bilal Biliçi	Adana Mv.	
Turan Taslan Otur	İstanbul	
Murat BAKAN	İzmir Mv.	
Hikmet Çalın HALICI	İsparta Mv.	
Özgür Erdem İNGESU	Ardeşon Mv.	
Orhan SÖMER	Adana Mv.	
Ayhan Yılmaz	Ankara Mv.	

